

Заняття №4 Декоративно-прикладне мистецтво. Витинанки. Класифікація витинанок. Виготовлення витинанки „Метелика”.

Першими хатніми оздобами були квітні трави, які розвішувалися на стінах світлиці. Якщо у світлиці були ікони, то в літній час їх квітчали пахучими травами і різнобарвними квітами. Пізніше перед іконами з'явилися паперові прикраси.

Напередодні весни дівчата та жінки наклеювали на вікна своїх осель чіткі паперові візерунки, які виготовлялися ще взимку. Це були переважно одноколірні зображення з народних легенд — дракони, квіти, виноград, метелики, риби та ін. їх витинали ножицями і ножиками. Завдяки високим художнім якостям, простоті виконання, доступності матеріалів вони дуже скоро стали відомі сусіднім народам.

У розвитку паперових прикрас значну роль відіграли і настінні розписи. На Поділлі паперові витинанки співіснували з малюнками та інколи доповнювали їх. З часом паперові прикраси повністю витіснили розписи і цілком декорували інтер'єр. Витинанки виготовляли навесні, перед святами Воскресіння, та зимою — перед Різдом. Витинанки «жили» в основному півроку, рідше рік.

Казка про те, як з'явилася витинанка

Якось увечері, в одному українському селі, сиділа під хатою дівчина і мріяла про свого коханого, який давно пішов у далеку країну і не повернувся.

Минала хвилина за хвилиною та й настала ніч, але дівчина не помічала цього. Раптом затріпотів біля неї голуб і сів на коліна. Дівчина не сполохалася, бо то був їхній голуб. Він прилетів здалеку. Його брав із собою хлопець – коханий дівчини. Приніс голуб на клаптику паперу звісточку. Вона сповіщала, що хлопець живий-здоровий і незабаром повернеться в село.

Дівчина довго думала: “Яку б відповідь дати?” Потому зайшла до хати, взяла ножиці та папір і почала витинати узор. І як розгорнула папір, то побачила гарну-прегарну витинанку. Вона і незчулася, як це в неї просто вийшло. Прив'язала витинанку-звісточку до голуба, і він поніс її в далекий край коханому. Коли ж коханий повернувся додому, він мав цю витинанку з собою, і як заходив у села, то всім показував її. Люди дивувались чарівному узору. І там, де хлопець проходив, усі почали витинати таку ж красу.

Так в Україні з'явилися витинанки.

Види витинанок

Одинарні

Виготовлені з одного аркуша

Складні

змішані з кількох аркушів паперу, і тому завжди багатокопірні

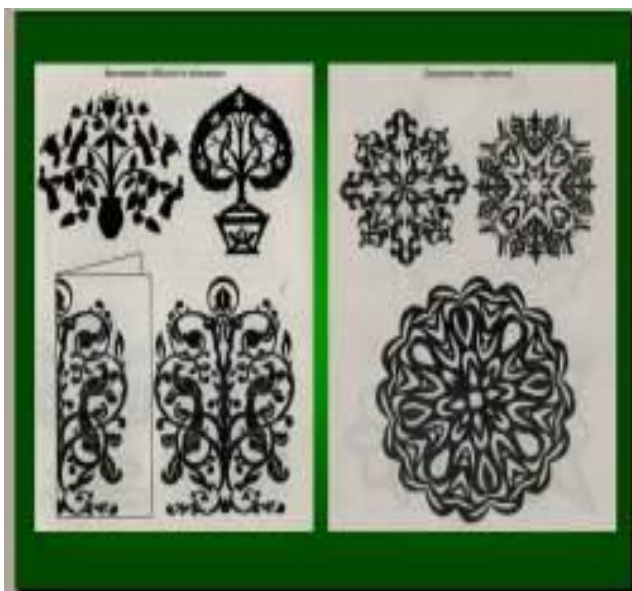
Групи витинанок

Фігурні

Шпалери

Дерева

Розети

Технологія виготовлення витинанки.

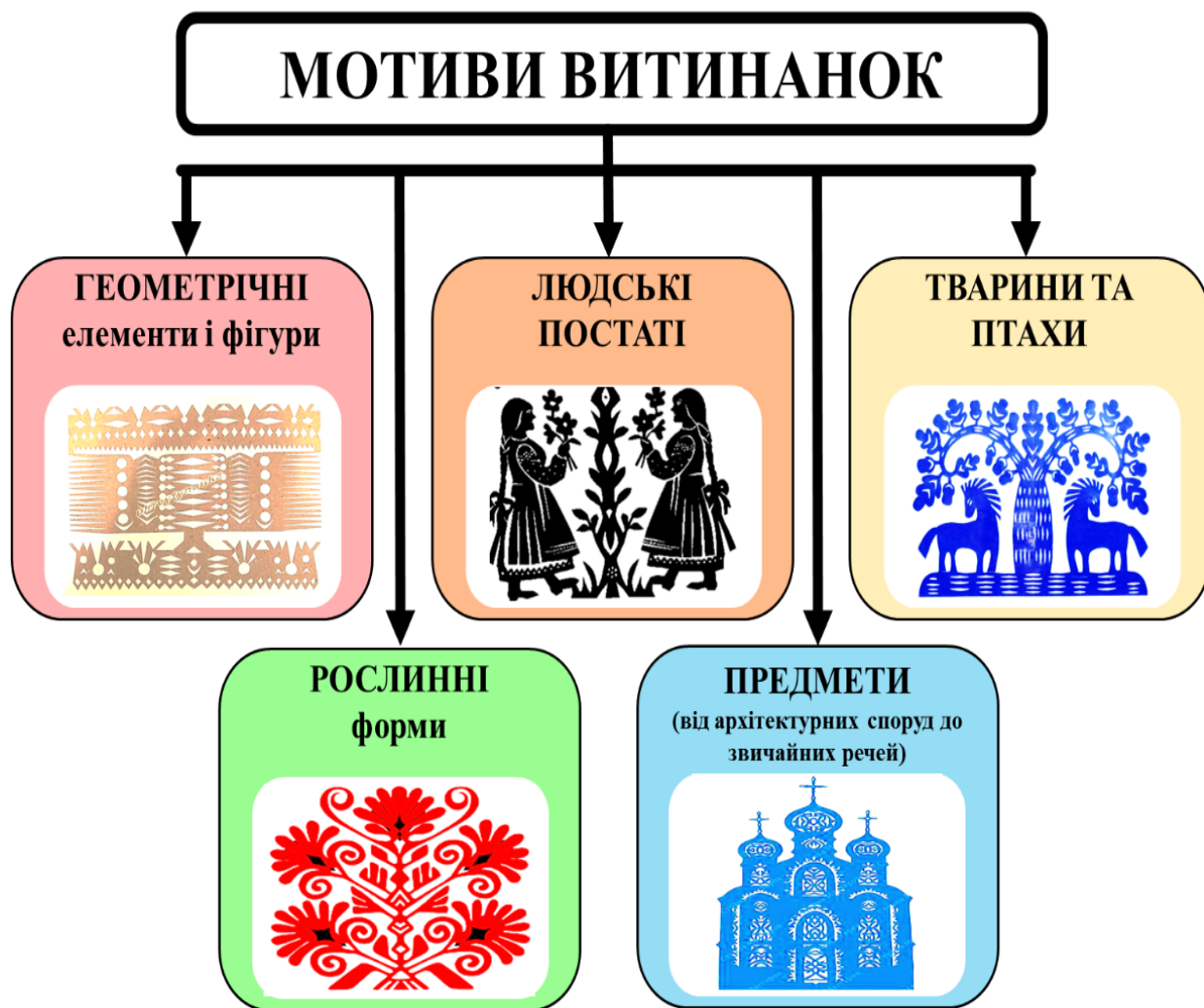
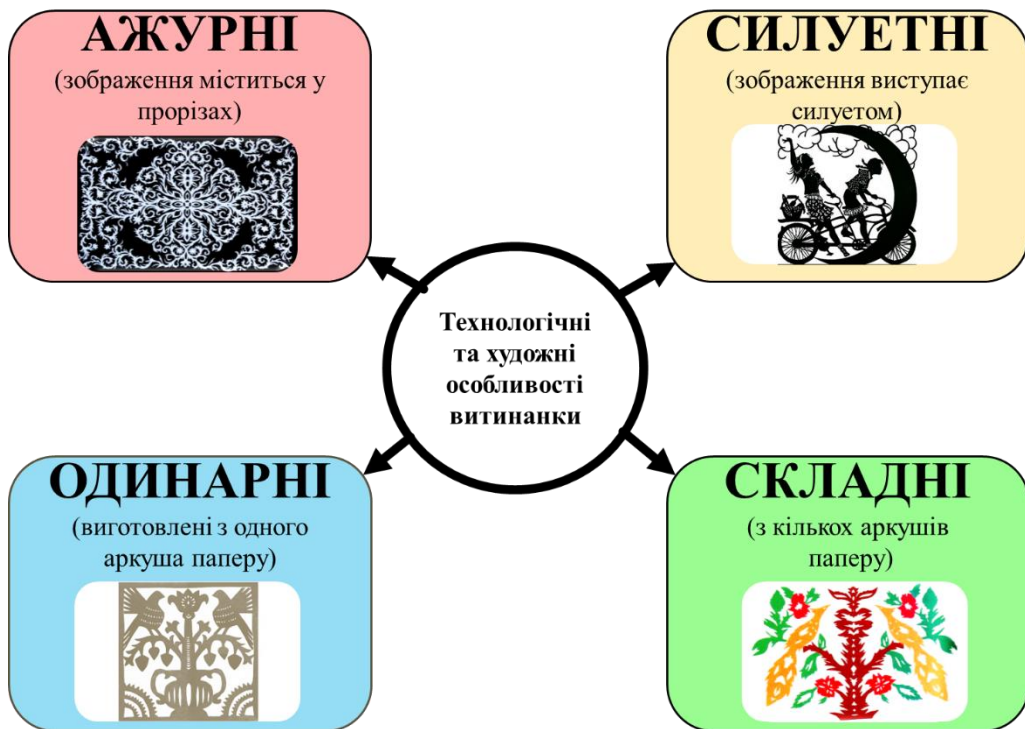

Мал. 1

Мал. 2

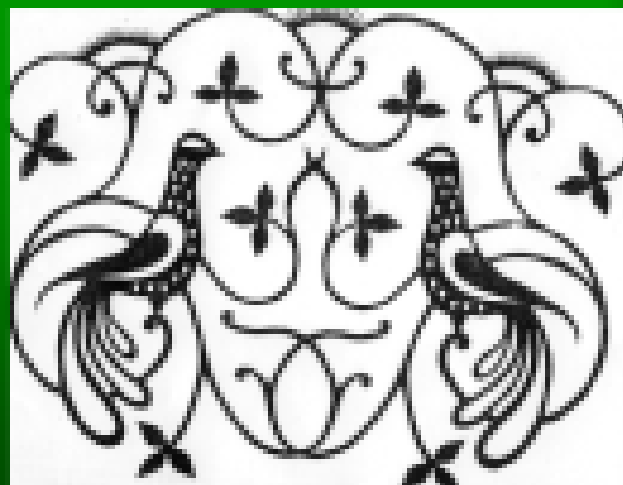
• Аркуш паперу складають удвічі і більше разів. (Складка від згину відповідає осям дзеркальної симетрії (мал. 1))

• Малюємо відповідний візерунок і вирізаємо його, не забуваючи про серединки. (мал. 2)

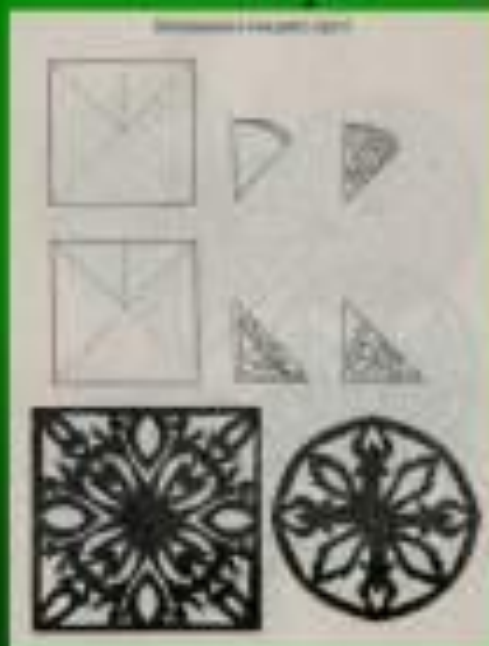

Матеріали

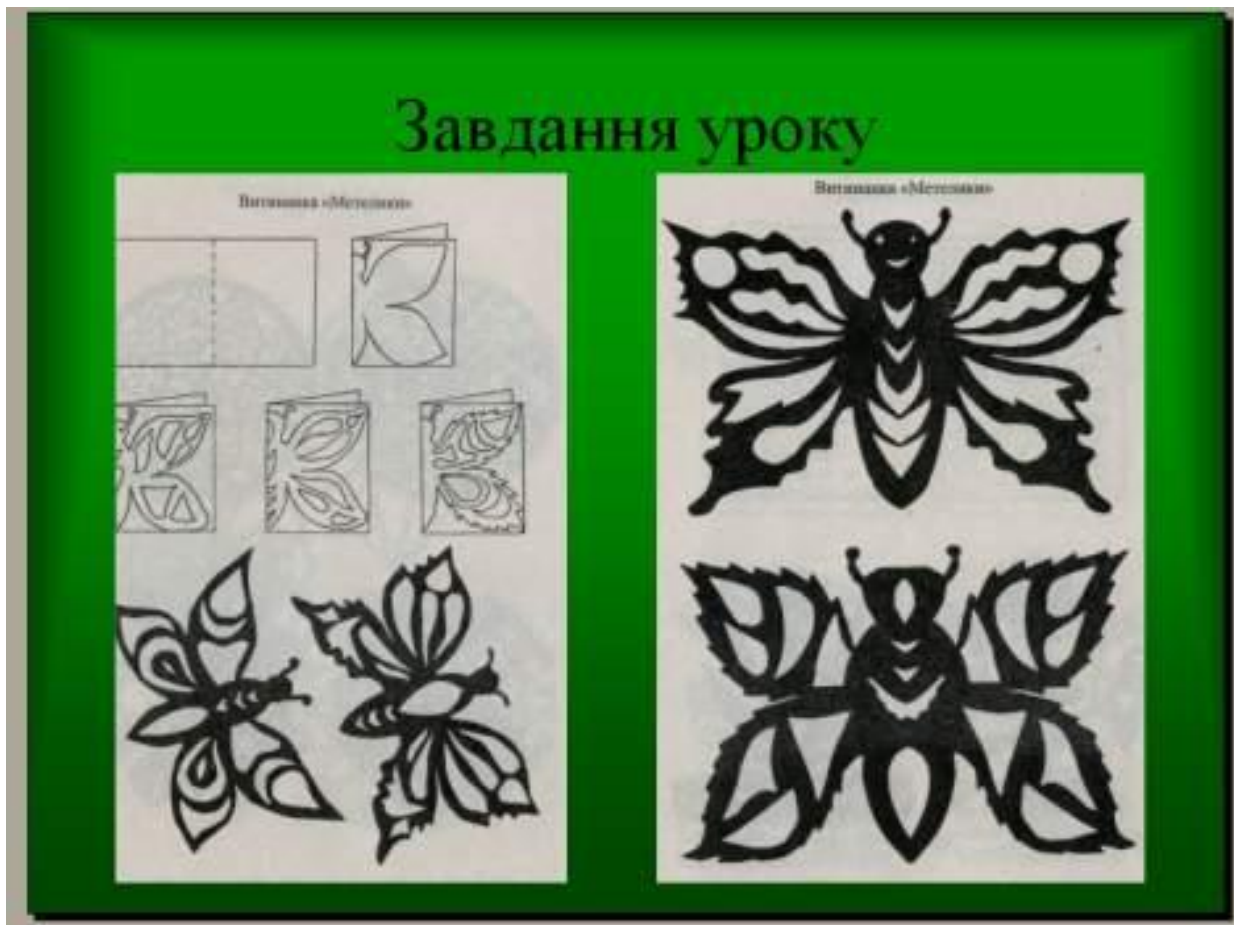
1. Тонкий однотонний глянцеваий папір.
2. Друкарський канцелярський папір.
3. Фольга, обгортковий, пергаментний, вощений папір.

Етапи виготовлення найпростіших витинанок

Виготовлення витинанки „Метелика”.

Роботу слід виконувати в такій послідовності.

1. Визначити форму метелика.
2. Вибрати картон певного кольору, наклеїти паспарту.
3. Кольоровий папір скласти навпіл, створити ескіз виробу.
4. Ножицями по контуру вирізати композицію.
5. Витнути дрібні деталі.
6. Наклеїти на контрастне тло (картон з паспарту).

Використані джерела

1. Авторські уроки з образотворчого мистецтва в 5-7 класах: Посібник для вчителя: У2ч.Ч2., Упоряд.Ж.С., Марчук,О.В.Ночвінова.-Х.:Веста: Видавництво "Ранок",2005,-368с.
2. Вербицька Зоя, Калачник Наталія.Витинанки.-Т.: 2007.
3. Витинанки.Зразки витинанок.
<http://imades.google.com/ua>
4. Декоративно-прикладне мистецтво.<http://ua.textreferat.com//referat-13577.html>.
5. Світ витинанок. <http://runy.lviv.ua>